

Izhaja trikrat na teden vsaki torek, četrtek in soboto.

Stane za celo leto za Ameriko (izven Chicago) \$3.00. Za Evropo \$3.50. Za Chicago \$3.50.

Issued three times a week every Tuesday, Thursday and Saturday.

Subscription for United States (except Chicago) per year \$3.00, for Europe \$3.50. For City of Chicago \$3.50.

LIST ZA SLOVENSKI NAROD + GESLO + ZA RESNICO IN PRAVICO

Sloga jači

ENTERED AS SECOND CLASS MATTER OCTOBER 11, 1919, AT POST OFFICE AT CHICAGO, ILL., UNDER THE ACT OF MARCH 3rd 1879.

Gesloga tlači

ŠTEV. (No.) 114.

CHICAGO, ILL., ČETRTEK, 28. SEPTEMBRA—THURSDAY, SEPTEMBER, 28. 1922.

LETO (Vol.) VII.

TURŠKA VOJSKA

ROGOVILI OKOLI

DARDANEL.

V CARIGRADU BAJE IZBRUH-NIL POŽAR. — ANGLIJA POSTALA BOLJ MEHKA NAPRAM RUSIJI IN BOLGARIJI.

Carigrad, 27. sept. — Iz Angore poročajo vladni uradniki, da so kavalerijske nacionalistične čete prodrle zopet nazaj v Čanak pokrajino in zasedli mestce Eren Keui, ki se nahaja v nevtralnem zoni Dardanel. Konjeniške čete kemalistov štejejo kakih 3 tisoč mož, in so oborožene s strojnimi puškami.

Angleški general Harrington, ki je postavljen na azijskem obrežju, kot višji komisar v Dardaneli, ne vtrudil zoni, je obvestil Kemal Pašo, da so čete prestopile nevtralno mejo in da vsled tega zahteva, da se takoj umaknejo nazaj za predpisano mejo. Toda, da si je poteklo že več ur, se turški konjeniki še vedno nahajajo v Eren Keui.

Iz Carigrada naznanja brzjavno poročilo, da je izbruhnil požar na glavni Carigradski ulici Perra, kjer so najmodernejša in najumetnejše zgrajena Carigradska poslopja. Požar so zanesli najbrže pristaji Kemalistov, ki zadnje dni agitirajo za revolucijo proti zaveznikom in tujcem v Carigradu.

Iz londonskih poročil se kaže popustljivost Velike Britanije napram Rusiji in Bolgariji, katere se je dosedaj popolnoma preziralo, kakor, da bi ne imtele imenovane države nobene besede v vpogledu Dardanelskega vprašanja. Angleški državniiki so pričeli popuščati in so sedaj pri volji, da se dovoli na konferenci sedež Rusiji in Bolgariji.

Kemalisti hitijo z mrzlično hitrostjo organizirati turško armado, ki bo transportirana v Tracijo. Tudi so že določeni po Kemal Paši posebni komisarji, ki bodo prevzeli vladanje v Traciji. Tudi finančna sredstva se mobilizirajo s podpisovanjem posebnih vojnih posojil.

Kje, da bodo Turki poizkusili predreti preko Dardanelske ožine, se še enkrat ne da natančno omeniti, ker koncentriranje vojaških sil se vrši na več točkah. Za prehod pa še tudi ni izdano dovoljenje od strani Angležev. Toda sumi se, da bodo Turki najbrže v par dneh udarili naprej, brez vsakega vprašanja in dovoljenja.

Vse grško vodilno časopisje ognevito ožigosa zaveznike, ki se hočejo izneveriti svoji obljubi, ko so obljubili, da Turka ne bodo pustili več nazaj v Evropo. Vse je odločno za takojšno vojno akcijo, ako zavezniki dovolijo Turkom nazaj v Evropo. Zlasti se zavzema za vojno akcijo proti Turkom general Papoulis, ki je te dni odšel v Saloniko, da tam preorganizira grško armado za boj proti Turkom.

SMRTNE NEZGODE

V PREMGOVNIKIH

V LETU 1921

New York. — Rudarski urad je izdal statistiko o smrtnih nezgodah v premogovnikih Združenih Držav tekom leta 1921. Iz iste je razvidno, da je v tem letu pomrlo vsled nezgod znotraj ali okoli premogovnikov 1.973 ljudi. To bi bilo za 298 smrtnih nezgod ali 13 od sto manj kot v letu 1920. V vseh letih, začnši od l. 1903., je več ljudi umrlo vsled nezgod v premogovnikih, kot l. 1921.

Zalibog pa to ne pomenja, da je tudi razmerje smrtnih nezgod padlo. Treba pomisliti, da je l. 1921. produkcija premoga vsled splošne industrijske depresije znatno padla, namreč za 23 in pol od sto nasproti prejšnjemu letu. To pomenja, da je razmerje manjše produkcije dvakrat tako veliko kot ono manj nezgod. U. S. Geological Survey ceni, da se je l. 1921. izkopal okoli 494 milijonov ton premoga 407 milijonov ton mehkega ali bituminoznega premoga in 87 milijonov ton trdega premoga (anthracite). Leta 1920. pa se je izkopal 645 milijonov ton premoga — 556 milijonov mehkega in 89 trdega premoga. Razmerje smrtnih nezgod k izkopanemu premogu je torej znašalo 3.99 za milijon ton v letu 1921. nasproti le 3.52 za milijon ton v prejšnjem letu.

Poslabšane varnostne razmere v onih jamah bituminoznega premoga, ki so počivale večji del leta, se brezdvomno prispele k povišanju razmerja smrtnih nezgod.

Za vsakih 251.000 ton izkopanega premoga je l. 1921. umrl po en premogar.

Ceni se, da je bilo leto 1921. naposledjenh v izkopavanju premoga 750.000 ljudi nasproti 780.000 v prejšnjem letu.

Razveseljivo je, da ni bilo večjih nezgod, kjer bi ponesrečilo mnogo ljudi naenkrat. Le v petih nezgodah je umrlo po pet ali več ljudi, vsega skupaj 34. To je pripisati uspešnemu prizadevanju federalnih in državnih rudarskih oblasti in varnostnih organizacij v premogovnikih za reševanje v slučajih eksplozij in ognja, ki so svoj čas zahtevali ogromno žrtev.

VOJAŠKA PRAVILA V AMERIŠKI ARMADI SPREMENJENA.

Washington, D. C., — Vojni department je preduradil vojaška pravila salutiranja v javnosti. Odsedaj naprej ne bodo rabili vojaki več salutirati častnikom v javnosti, razven, ako bodo hoteli s častniki govoriti. Ostane pa salutiranje strogo zapovedano doma okoli vojašnic in v službi.

SLOVENSKI TRGOVCI OGLAŠAJTE SVOJA PODJETJA V EDINOSTI!

RAZNE NOVICE.

KRALJ KONŠTANTIN SE ODOPOVEDAL TRONU.

Atene, 27. sept. — Glasom najnovejših poročil, se je kralj Konstantin odpovedal grškemu prestolu, vsled hudega pritiska vojaštva in političnih voditeljev, ki so z jako malo izjemo vsi proti kralju. Njegov naslednik bo princ Jurij.

GRŠKI KABINET TUDI RESIGNIRAL.

Atene, 27. sept. — Vsled hitrega naraščanja krize na Grškem radi poraza v Anatoliji, je bil prisiljen grški kabinet resignirati. Kdo bo formalno novo vlado še ni znano. Prekojuje se v kratkem povrat Venizelosa.

GRŠKE ČETE REVOLTIRAJO.

Atene, 27. sept. — Vojaštvo, ki je bilo prepeljeno iz Male Azije na Egejsko otočje, se je uprlo in odločno zahteva resignacijo kralja in sedanje vlade.

KEMAL PAŠA PRIPRAVLJEN, DA UDARI.

Carigrad, 27. sept. — Po poročilih iz Male Azije je sklepati, da je Kemal Paša premestil že vso glavno vojaško silo na novo fronto pred dardanelske ožine. Moč njegove vojske je pripravljena, da udari vsak trenutek in izsili prehod preko dardanelske ožine. Turška moč se šteje na 180 tisoč mož.

TURKI V NEVTRALNI ZONI SE UTRJUJEJO.

London, 27. sept. — Angleške vojaške patrle so danes jutro poročale, da Turki kopljejo strelne jarke v nevtralnem zoni, kar je znamenje, da se ne mislijo umakniti nazaj iz nevtralnega ozemlja.

IZVEN MORSKE MEJE SE NE SME ZASLEDOVATI BOOTLEGERJE.

Washington, D. C., 27. sept. — Washingtonska vlada, je prepovedala pomorskim prohibicijskim detektivom vsako ymešavanje v zadeve tujih parnikov, glede opojnih pijač, ko se isti nahaja izven morske meje to je 3 milje od obale Združenih Držav.

SENATOR WATSON UMRL.

Washington, D. C., 27. sept. — Senator, države Georgije je včeraj na naglo umrl v Washingtonu vsled nahuhe, na kateri je bolehal že precej časa.

NESREČE V ARGONAUT RUDNIKU SO KRIVI LASTNIKI.

Jackson, Cal. 27. sept. — Pri preiskavi povzročenja nesreče, ki je zahtevala 47 človeških življenj v Argonaut zlatem rudniku, je včeraj izjavil državni pravdnik Negrich, da pada krivda nezgode na lastnike, ker niso imeli v rudniku zadostnih priprav za gašenje ognja.

GRKI VABIJO VENIZELOSA NA KRMILU.

GRKI SE ODLOČILI ITI V BOJ ZA TRACIJO.

Atene, 27. sept. — Grški kabinet je danes poslal posebni apel na bivšega ministrskega predsednika Venizelosa, da naj se vrne in prime za vladno krmilo grške vlade. Venizelos se nahaja sedaj na Francoskem in živi popolnoma zasebno življenje. Apel je poslal na Venizelosa grški minister gospodarskih zadev Maneas.

Kakšen odgovor bodo dobili od Venizelosa se za enkrat še ne da ugibati. Venizelos je velik patrijot, toda privsem je tudi velik nasprotnik sedanje grške vlade in mnogi sedanjí grški državniiki so prepričani, da če se odloči Venizelos za povrat v domovino, bo stvil gotove pogoje, ki bodo zahtevali odstranitev sedanje vlade in odpoved sedanjega grškega vladarja Konstantina. Venizelos je že od nekdaj pristaš republikanske misli in vsi politični opazovalci so mnenja, da če se povrne Venizelos, bo zahteval upostavitve republikanske vlade.

Sedanjí grški državniiki so se izkazali kot politični slabiči, ki ne morejo doseči nikakega vpliva pri zaveznikih za korist Grške. Dokler je bil na krmilu Venizelos, je imel na svoji strani vedno vse vodilne zavezniške državniike. Sedanja vlada pa, ki se je tudi med vojno vedno kazala proti zaveznikom, ker vladarska hiša je bila v sorodstvu z Hohenzollernci, je izgubila vsako zaslonbo pri zaveznikih. Najprvo je zapustila Grško Francija, katere je celo podpirala Turke z orožjem in vsem vojnim materijalom. Sedaj ji obrača hrbet še Anglija, katere je že dovolila povrat Turkom v Tracijo na evropski kontinent.

Mejtem, ko nastopa za Grško skrajni čas za temeljito preorganiziranje vlade, se bližajo rapido trenutki, ko se bo morala Grška zopet odločiti, ali naj ponižno privoli, da

IZ JUGOSLAVIJE.

Nove umazanije dr. Žerjava in njegovih prijateljev je odkril povodom stavke trboveljskih rudarjev delavski voditelj Emil Štefanovič. Ko je bil dr. Žerjav predsednik deželne vlade, je izrabil svoje mesto ter pritisnil na Bamberg, lastnika velike tiskarne (sedaj "Delniška," kjer se tiskajo najsurovejši in najbolj brezverski listi), da naj tiskarno prodajemu in njegovim prijateljem. Bamberg tega ni hotel, zato je proglasil dr. Žerjav nad njim sekvester dasi je Bamberg, čeprav Nemec, vendarle jugoslovanski državlján, ter mu je zagrozil dr. Ažman, zastopnik dr. Žerjavove klike, da se mu odvzame koncesija. Tiskarna je bila takrat vredna 3 milijone kron, Bamberg jo je moral dati za en milijon. — Dalje pripoveduje Štefanovič, da je dobila ta tiskarna, ko je bila že v Žerjavovih rokah, od države v tisk neko knjigo. Ko je bila knjiga dotiskana, je na povelje dr. Breznika, odbornika liberalne stranke, naredil vođa tiskarne račpn za 68.000 večji, kot bi ga smel po tarifi. Ta denar je država izplačala, pa v tiskarni ni nikjer vknjižen, pač pa so ga vrgli v fond, iz katerega se vzdržuje najsurovejši in najbolj brezverski slovenski list "Domovina." Tako dr. Žerjav z denarjem naših davkoplačevalcev plačuje list, ki vedno zagovarja centralizem, bič našega ljudstva.

Tepena adamita. Po gorenjskih planinah se razkrekavajo nekateri presiti letoviščarji na ta način, da hodijo po gorah čisto goli kot ljudozrci v Avstraliji. Tako so nesramni, da taki vstopajo celo v koč. Pred kratkim sta dve plenšarici tri take grdavše nabili z brezovimi metlami.

Turek pride in ji vzame nazaj Tracijo, ali pa naj se vrže v boj in pozikusi vojno srečo še enkrat s krvoloki Turki. Grška stoji pred velikimi problemi, od katerih je odvisna vsa Grška narodna sreča.

DENARNE POŠILJATVE.

Vsem pošiljateljem denarja naznanjamo, da pošiljamo denar v Jugoslavijo v kronah in dinarjih, kakor tudi v ameriških dolarjih. Denar se dostavlja na najbližnjo domačo pošto prejemnika in sicer to izvršuje "LJUDSKA POSOJILNICA V LJUBLJANI" s katero smo v zvezi. Kadar pošljete nam denar, vedno označite na navodilni listini, kako želite, da se denar odpošlje v kronah ali ameriških dolarjih.

Včerašnje cene so bile:

Jugoslovanskim kronam:	Italijanskim liram:
500 kron \$ 2.20	50 lir \$ 2.90
1.000 kron \$ 4.25	100 lir 5.30
5.000 kron \$20.50	500 lir 25.00
10.000 kron \$41.00	1000 lir 50.00

Za pošiljate v ameriških dolarjih smo dobili posebne cene in računamo sedaj: Od \$1.00 do \$25.00 računamo 40c. Od \$25.00 do \$50.00 računamo 75c. Od \$50.00 do \$75.00 računamo \$1.00. Od \$75.00 do \$100.00 računamo \$1.50. Za vsa nadaljna nakazila računamo po te in pol od vsakega dolarja.

Denar pošiljamo tudi potom kabla ali brzjava. Za vsa nadaljna navodila pišite na:

BANČNI ODDELEK "EDINOST" 1849 West 22nd Street Chicago, Ill.

EDINOST

GLASILO SLOVENSKEGA KATOLIŠKEGA DELAVSTVA V AMERIKI.
Izhaja trikrat na teden.

Edinost Publishing Company.

1849 W. 22nd Street,

Telephone: Canal 0098.

Chicago, Ill.

ADVERTISING RATES ON APPLICATION.

Published Three Times a Week by
EDINOST PUBLISHING CO., 1849 West 22nd Street, Chicago, Illinois.Entered as second-class matter October 11, 1919, at the post office at Chicago, Ill.
under the Act of March 3, 1879."Prosveta" omadeževala slovensko ime
pred ameriško javnostjo!

Kar smo mi trdili v našem listu že leta nazaj, da je list "Prosveta" radikalen list, da je nevaren in da zastruplja slovensko delavstvo proti veri in vsemu, do česar je slovenski delavec, bodisi doma ali v tujini gojil spoštovanje, to nam je zadnji tork, dne 26. septembra potrdil največji Chicaški dnevnik "Chicago Daily Tribune" v svojem članku pod naslovom "Our Foreign Language Citizenry". Kjer piše tako-le o "Prosveti":

"Že mnogo mesecev se naš list Chicago Daily Tribune trudi, da predstavlja razne uredniške članke iz tujejezičnih listov, ki izhajajo v Chicago. Ti listi reprezentirajo politično mnenje tujerodcev in v tujini rojenih ameriških državljanov. V teh člankih uredniki razmotrivajo o političnih situacijah v tej deželi. Dosedaj smo predstavljali uredniške članke iz dvanajst tujejezičnih časopisov.

"In v vsem tem toku tujejezičnega časopisja smo našli dosedaj samo en tujejezični list, kateri je neprestano v radikalni opoziciji napram normalnemu procesu našega političnega in socialnega življenja. Ta list obenem tudi vedno meče zasmehovanje in zaničevanje na našo vladno in naše institucije. Ta list je slovenski list "PROSVETA" ...

"Vsi drugi tujejezični listi, bodisi kateregakoli jezika, so dosledni in so dokaj za interesirani v blagostanje te dežele in se tudi trudijo z nagovarjanjem in spretnim agitiranjem med svojimi naročniki, da zaneso med nje duh pravega mišljenja do naše dežele. Mi se seveda ne strinjamo vedno z njimi. Ker teorije raznih ljudi se vedno križajo med seboj, toda nikakor pa se ne da dvomiti o njihovi ljubezni in vdanosti do te dežele. So vneti sočelavci za prospeh te dežele."

"PROSVETA pa je, kakor smo že omenili edini list, ki dela izjemo v tem oziru. Njeno politično delovanje je vredno vsega obžalovanja. Seveda, ker je cirkulacija tega lista neznatna, ki zastopa malo neznatno frakcijo, vendar ne pride v poštev in se splošni javnosti ni bati njenega vpliva. Mogoče, da se nahaja kje še kak list takega kalibra, toda dosedaj še ni prišel pred našo pozornost. Vendar pa je kljub temu naše splošno mnenje, da je tujejezično časopisje v splošnem v korist te dežele in bo tudi vedno delovalo za prospeh, napredek in boljše bodočnost naše dežele."

Citirani odstavki "Chicaške Tribune," katere izide do 600 tisoč izvodov dnevno, govorijo dovolj sami in komentarja bi sploh k temu izvajanju ne bilo potreba. Toda, stvar se tiče slovenskega naroda v Ameriki sploh, zato se čutimo dolžne, da tudi mi povemo svojo sodbu o listu "PROSVETI," katere je naredila celemu slovenskemu narodu v Ameriki strahovito sramoto, da bo isti sedaj zaznamovan, radi par rdečih čvekačev na Lawndale s pečatom sramote, da je narod radikalcev, ki gleda na to, kako bi omajal stebre, na katerih so pozidani vzvišeni ideali naše nove domovine Amerike, ideali velikega Washingtona in Lincolna.

Mi katoliški Slovenci v Ameriki odklanjamo ta pečat sramote, ki ga je vžgala Slovincem v Ameriki radikalna "Prosveta." Ta madež naj nosi gospoda na Lawndale, ki si ga je zaslužila s svojo gonjo z razširjanjem socialističnih idej. Ako je "PROSVETI" in kričačem, ki se zbirajo okoli nje postalo že prevroče v deželi Strica Sama, naj povežejo svoje čule in naj odražajo na Rusko med boljševice, kamor spadajo po mišljenju in delovanju.

Dosedaj smo dolžili rdeče "padarje" na Lawndale, odsedaj naprej pa dolžimo tega greha članstvo SNPJ., katere člani so tako globoko zaslepljeni, da puste svojemu glasilu, da maže, kakor hoče po svoji lastni volji, kar je v sramoto celemu slovenskemu narodu v Ameriki. Opominjali smo članstvo te jednote že leta in leta, da naj pazijo, kam jih vodijo njih rdeči voditelji, toda našega opomina niso sprejeli in danes, ko pada to znamenje sramote na Slovenski narod v Ameriki, ko največji ameriški dnevnik "Chicago Daily Tribune" opozarja celo ameriško javnost, na nesramno delovanje lista "PROSVETE," dolžimo članstvo, ker v resnici vi člani jednote ste krivi, da je padla ta sramota na slovenski živelj v Ameriki, vi ste krivi, da chicaška Tribuna danes imenuje SLOVENSKEGA ČASNIK, KATEREGA PLAČUJETE VI S SVOJIMI ŽULJI, da je ta časnik edina izjema med vsemi tujejezičnimi listi, ki meče zasmehovanje in zaničevanje na našo vladno, ki je bila do danes še vedno vzor vseh vlad, kolikor jih je še bilo na svetu. Ti članstvo si odgovorno za to sramoto, da bo odsedaj naprej Amerikanec, ko bo čul slovensko ime, ki je bilo do danes neomadeževano, mislil, ko bo videl Slovenca, da ima pred seboj boljševice. Ti članstvo si odgovorno, ker si s svojo malomarnostjo dopustilo, da so ti kričači umazali pošteno slovensko ime, na katerega je bil ves slovenski narod ponosen. Kaj bodo k temu porekli naši očetje in naše matere, ko bodo zvedeli v stari domovini, da je ime, na katerega so tako ponosni, omadeževano in začrnilo pred svetom javnostjo? Ali ne bodo letele kletve na tiste, ki so to izvršili? Da, po vsej pravici zaslužijo ti falotje, da jih tare vest do črnega groba!

V zgodovini slovenskega naroda pa bo ostalo zapisano z neizbrisnimi črkami, da je ta zločin, ki je izvršen nad častjo in poštenostjo našega prelepega slovenskega imena, bil izvršen po listu "PROSVETI," KI JE GLASILO S. N. P. J.!

NAZNANILO!

Članstvu Slovenske Podporne Družbe sv. Mohorja v Chicago, se tem potom naznanja, da se prihodnja redna mesečna seja ne bo vršila v nedeljo 1. oktobra, ker na ta dan bo družba sv. Mohorja priredila svojo igro. Vršila se pa bo prihodnja redna mesečna seja naše družbe sv.

Mohorja prihodnji četrtek večer, dne 5. oktobra točno ob 7:30 uri zvečer. Vsi člani in članice naj gotovo pridejo na to sejo.

Vsi člani(ce) so prošeni, da to izpremimo glede seje vpoštevajo, ker seje in igre se ne more obdržati v enem in istem času.

Družbeni odbor.

IZ SLOVENSKEGA NASELBIN.

JOLIETSKE NOVICE.

Po nekakih 11. tednih brezposelnosti, so zopet pričeli z obratovanjem v delavnicah Elgin, Joliet & Eastern železnice. Na delu je nekakih 80 procentov delavcev. Delavci so se vrnili nazaj na delo pod pogoji, za plačo, kot so je prejimali v času, ko so odšli na stavko. Delavcem se je dalo nazaj vsa stara mesta. Uradniki te železniške družbe izjavljajo, da v teku tridesetih dni, bodo delavnice obratovale s polno paro.

Jolietski lovci so opominjani, da naj se čuvajo, da se ne pregreše napram lovski postavi, katere je bila pravkar izdana v Springfieldu in zapoveduje, da bodo vsi občutno kaznovani, ako se pregreše napram nji. Lovci so obveščeni, da ne smejo streljati na lov pred solničnim vzhodom, nesme se streljati iz čolnov in sploh nesme se prezeiti nobene postave, ki so raztolmačene in objavljene na vsakem lovskem dovoljenju licenci na zadnji strani. Torej lovci pozor!

Povpraševanje za delavci narasča v našem mestu. Zlasti iščejo delavcev pri grajenju raznih potov in cest, ki jih tlakajo vse okoli Joliet. Pa tudi po tovarnah jih iščejo.

V mesecu avgustu se je narodilo v Jolietu 132 otrok. 79. fantkov in 53 deklic. 70 se jih je rodilo v mestu samem, 62 pa zunaj mesta, po občini mesta Joliet. Pomrlo pa je v Jolietu in njegovi občini tetkom avgusta 43 oseb.

Mr. Jakob Šega se je podal te dni v New York naproti svoji materi, ki bo dospela te dni iz starega kraja. Mr. Šega bo imel svojo mater poleg sebe na svojem domu v Jolietu.

V nedeljo dne 17. septembra se je vršila velika avtomobilska tekma v našem mestu, pri kateri se je prišla tekla sreča našega rojaka Rudolfa Turka, ki je zmagal pri tekmi. Zatem se je vršila tudi "motor-cykle" tekma, pri kateri je pa zmagal neki Hrvat. Pri zadnji "motor-cykle" tekmi se je ponesrečil brat prvega zmagovalca Frank Turk. Ko se je približal ovinku in cilju ni mogel radi prevelike hitrosti ustaviti bicikla, nakar se je pri padcu opraskal na bodeči žici. Poškodbe so lahke in bo kmalu okrepal.

V kratkem zopet kaj več.

Poročevalec.

Calumet, Mich. — Ker se prav redko kdaj sliši iz naše naselbine sem se namenila jaz napisati par vrstic. Calumetsko mesto zapuščajo čelavci, ker ni tukaj dela. Le malo mož je, ki dela. Dosti slovenskih družin se je preselilo od tukaj v druge kraje. Vsled izseljevanja od tukaj, raznih družin, seveda postaja tudi društveno življenje bolj tiho, kot je bilo nekdaj. Naše žensko društvo Presv. Srca Marijinega, še dokaj dobro napreduje. Skupno sv. spoved imamo vsaki prvi petek v mesecu in skupno sv. Obhajilo. Vsako tretjo nedeljo pa imamo skupno uro molitve, katere se vred z nami vedno udeležijo tudi naš č. g. župnik. Naša cerkev sv. Jožefa je sedaj preslikana in je dokaj veličastna od znotraj, kakor odzunaj. Nad velikim altarjem je naslikan sodnji dan, kar marsikaterega pretrese ob pogledu na tako resno sliko.

Anna Thomas.

Denver, Colo. — Cenjeno uredništvo: — Minilo je že precej časa odkar se nisem oglašil v našem katoliškem listu. Sem že dolgoletni naročnik Vaših prelepih listov in se mi tudi vedno dopadejo. Rojakom širom Amerike, bi priporočal, da vsi delajo za razširjanje katoliškega tiska, da bomo ameriški Slovenci enkrat imeli močan katoliški tisk, ki bo nas branil pred sovragi naše ve-

re.

Kakor je znano sem šel pred kakima dvema letoma v stari kraj in ker sem dostikrat na bližnjo pošto prihajal, sem videl, da prejema ta list tudi več ljudi v stari domovini. Tudi jaz sem ga dobival. Seveda umevno je, da listov si ne morejo naročiti, ljudje iz starega kraja, ker tega finančno ne zmorejo vsled razlike med valuto. Naročajo ga jim sorodniki iz Amerike. In pri tem lahko rečem, da boljše dela ne morejo vršiti svojim prijateljem, ako jim naročijo dober katoliški list, kakor je Ave Marija in Edinost.

S pozdravom do vseh čitateljev

Geo. Pavlakovich.

Chicago, Ill. — Zopet smo imeli lep dan v naši naselbini, ki bo zelo propešil naš skupni napredek in združil vse Chicaške Slovence, ki so dobre volje v lepo in zadovoljno družinico bratov.

Ta dan smo imeli novo mašo, katero je daroval Rev. Leon Novitskie O. F. M. prvi ameriški član našega frančiškanskega komisarijata, objednem slovesen blagoslov zastave samostojnega prekmurskega društva Sv. Križ in popoldne pa jesensko zabavo v pritličju nove naše šole. Vse tri slavnosti so izvrstno vspele. Imeli bi imeti pa še četrto, to j. blagoslov nove šole, ki se je pa morala preložiti, ker šolski prostori še niso izgotovljeni.

Slavnostni dan se je začel s para-

do ob 10. uri dopoldne, ko so vsa naša domača društva počastila društvo Sv. Križ in je spremlila v paradu v cerkev. Maršal je bil Mr. J. Terselič, podmaršala pa Mr. Štefan Jakšič in Mr. J. Ros. Udeležba od strani naših društev je bila jako zadovoljiva.

Takoj za društvu so prišli strežniki nad 30 po številu in za njimi č. duhovščina z novomašnikom. Pri ugodu so pevci pozdravili novomašnika s znano pesmico "Novi mašnik bod' pozdravljen." Cerkev je bila natlačeno polna in veliko ljudi ni moglo v cerkev.

Blagoslov zastave je izvršil naš g. župnik in imel tudi slavnostni govor. Društvu Sv. Križ je častital na krasnem vspehu in bodril člane, naj slede svoji lepi zastavi ne samo na zunaj, temveč tudi po duhu. — Po-vedal je, da je to lepi dan zanj, ko je spremil pred altar novomašnika, katerega je prvega poslal v kolegij v šole in pozneje v red. Želel je, da bi tudi v Chicagi se našlo veliko dekčkov, katere bi kedaj tako slovesno spremili pred altar Gospodov. Azistrala sta pri sv. maši Rev. Frančišek Blanko Kavčič O. F. M. in Rev. Dr. Hugo Bren. O. F. M. — Po sv. maši je dal g. novomašnik blagoslov celj cerkvi. Društva so se na to razvrstila v lepo parado in novo zastavo spremili v slavnostnem sprevodu po okolici.

Drugi del slavnosti je bil popoldne. Že dalj časa je vladalo po naselbini veliko zanimanje za to jesensko zabavo ali "Harvest hard time Party." Posebno je vse zanimalo, kako bo vse to v novem pritličju. Bali smo se radi povoljne udeležbe, ker pritličje tudi še ni izdelano. Vendar naši fantje "Orli" in člani

(Dalje na 3. strani.)

VABILO

k gledališkima predstavama

"IZPOD BURKELJ"

Veseloigra v 6. dejanjih

in

"KMET IN AUTOMAT"

Burka v dveh dejanjih

ki jih priredi

"SLOVENSKA PODP. DR. SV. MOHORJA"

V nedeljo, dne 1. oktobra 1922.

točno ob 2:30 uri popoldne in ob 7:00 uri zvečer,
V CERKVENI DVORANI SV. ŠTEFANA
NA LINCOLN IN 22nd PLACE.

Sedeži za odraslene: 50c.

Za otroke popoldne 10c. zvečer 50c.

PROGRAM:

1. GOVOR, govori.....Rev. K. Zakrajšek.
2. PETJE.
3. IGRA "Izpod Burkelj."

IGRAJO SLEDEČE OSEBE:

Groga Butelj, kmet iz Babje-vasi Mr. Joe Fajfar.
Špela, njegova žena.....Miss Rosie Vahtar.
Joža Krivc, gostilničar.....Mr. Silvo Hrastar.
Urša, njegova žena.....Miss Kathryn Gregorich.

Mešetarji: {Mr. John Ovniček.
.....Mr. John Prah.
.....Mr. Frank Augustin.

Kmetje: {Mr. John Ovniček.
.....Mr. John Prah.
.....M. Frank Augustin.

4. IGRA "Kmet in Automat".

IGRAJO SLEDEČE OSEBE:

Peter, kmet iz Srednje vasi.....Mr. John Jerich.
Mihec, nagajivi deček.....Mr. Viljem Bogolin.
Pismonoša.....Mr. John Prah.
Uradnik.....Mr. John Kastelic.
Polica.....Mr. Frank Augustin.

5. PO IGRI PROSTA ZABAVA.

Vse Slovence in Slovenke iz Chicago in okolice najuljudneje vabimo na te predstave. Obe igri ste nenavadno šaljive in smeja bo na cente. Kdor hoče viditi pristni slovenski humor, ta naj pride v nedeljo dne 1. oktobra na našo igro in dobi ga bo.

Za obilno udeležbo se priporoča:

ODBOR.

NASREDIN, TURŠKI

PAVLIHA.

1. Ogledalo.

Mongolskemu poveljniku Timurju je dala narava zunanost, ki se je ujela s krutostjo njegovega značaja. Ne le da je šepal, tudi obraz je bil spačen in je kazal zvitost njegovega srca.

Ko ga je nekega jutra brivec strigel, jih je bilo več od njegovega spremstva pri njem v šatoru, med njimi tudi Nasredin, ki ga je izbral vladar za nekaj časa, da mu dela družbo. Ko je bila glava ostrižena, mu da brivec kot navadno ogledalo, da se prepriča, da je dobro izvršil svojo nalogo. Timur je dolgo gledal svoj obraz in znova spoznal, kako je grd. Solze so se mu udrle po licu in tudi Nasredin je jokalo z njim. To je trajalo precej časa. Ko so mu prinesli vojaki novice, se je premagal. Nasredin je pa jokalo in stokal dalje, da se je vsakemu smililo. Ko je videl Timur, da sicer tako vesel mož neprestano toči solze, mu pravi: “Hodža, kaj mi koristi moč in bogastvo, ko imam pa tak obraz! Ko sem se gledal v zrcalu, sem spoznal, da sem res prav grd. Zato sem jokalo. Zakaj pa ti neprestano jokaš? Hodža mu odgovori: “Gospod, če je že tebe tako pretreslo, ko si pogledal samo enkrat svoj obraz v zrcalu, da si jokalo, koliko vzroka imam potem jaz, da jokam, ko moram gledati tvoj obraz noč in dan! Zdaj veš, zakaj sem jokalo.” Ta odgovor je tako učinkoval na Timurja, da je znova jokalo — od smeha.

2. Uslišana prošnja.

Nekega dne je stal Hodža Nasredin pri oknu in vzdihnil: “O Bog, daj mi tisoč zlatov, če bo pa samo eden manjkal, jih ne vzamem!” Ko je slišal to pobožno željo njegov sosed, Jud, se je nasmešnil in si mislil: Prepričati se hočem, če bo bedak res zavrnil božji dar, če ne bo popoln. Odpre torej omaro, vzame iz nje 999 zlatov in jih spusti v mošnjo skozi dimnik v sosedovo sobo. “Moja molitev je uslišana!” pravi Nasredin, ko zagleda denarnico z zlatom. Odpre jo, šteje zlato in vidi, da jih je samo 999. Tedaj pravi: “Kdor je te podaril, bo tudi še enega dal,” in spravi denar.

Ker je bil dalje tiho, se je začel vendar Jud malo bati. Vstane, poteka na sosedova vrata in pravi: “Dobro jutro, dragi Hodža!” “Dobro jutro, Kajm! Kaj mi prinašaš?” “Ni ti ne prinašam, ampak ti mi moraš nekaj dati.” “Kaj neki?” “Zlate, ki jih imaš.” Nasredin ga debelo pogleda in pravi: “Kakšne zlate, Kajm?” “Kateri! Tiste, ki sem ti jih vrgel skozi dimnik.” “Ti nisi čisto pri pravi pameti. Res je, da sem našel mošnjo z zlati pri dimniku, tega ne tajim; toda te sem si izprosil od ljube-

ga Boga, zato mi jih nisi mogel dati ti. Kako naj bi vendar ti prišel do tega. Kajm?” “Nikar se neumno ne šali, dragi prijatelj! Razločno sem slišal tvojo željo in sem te hotel samo za šalo poskusiti. Denar je moj, torej mi ga vrni!” “V denarnih zadevah ne poznam nikakih šal,” pravi mirno Nasredin; “denar je moj.” “Pojdiva torej k sodnji in razložiiva vse kadiju!” “Dobro, jaz sem s tem zadovoljen. Toda peš ne grem tja, ker me trga. Pripelji mi osla!” Jud pripelje osla. Tedaj pravi Nasredin: “Tudi kozuh moram imeti, ker me zebe, in pregrinjalo, ker na mrzlem kamnu ne morem sedeti.” Jud prinese hitro tudi kozuh in pregrinjalo. Hodža se s kozuhom odene, s pregrinjalom pa pokrije osla, ga zajaha in oba odideta.

Pred sodnikom razloži trgovec kot tožitelj natanko ves dogodek. “Kaj boš ti na to odgovoril?” pravi kadi zatožencu. “Efendi,” odvrne Nasredin, “v revščini sem zaprosil Alaha, naj mi pošlje tisoč zlatov. In glej, moja prošnja je bila uslišana. Ko sem pa presteval zlatnike in je enega manjkalo, sem rekel: Kdor mi je dal toliko zlatov, mi bo dal še enega. Če trdi zdaj tožitelj, da mi je dal denar on, ne nebo, bo slednjič tudi trdil, da je njegova tudi žival, ki jo jezdim, kozuh, ki ga nosim, in pregrinjalo, na katerem sedim, kot si dovolil.” Ko je slišal Jud te besede, je sklenil roki in vzkliknil: “Seveda je to moje! Prisegam, da je osel, kozuh in pregrinjalo moja last!”

Zdaj je kadi nagrbnil čelo in rekel: “To je vendar nesramno! Zdaj vidim jasno, da je Jud goljufal. Služabniki, kje ste? Dajte mu jih petindvajset in ga vrzite potem skozi vrata!” Služabniki so izpolnili povelje do pičice, Nasredin se je pa ogrnil v plašč, zvil pregrinjalo, zasedel osla in veselo odjahal.

(Konec prihodnjic.)

NAZNANILO!

Članicam društva sv. Neže Katoliških Borštarnic šteje 826. se tem potom naznanja, da naj pridejo na prihodnjo sejo, ki se bo vršila v nedeljo dne 1. oktobra popoldne, ako le mogoče že pred 1. uro, da bomo tako hitreje zaključile našo sejo, ker takoj po seji bo imela družba sv. Mohorja svojo igro v dvorani. Članice so prošene naj to vpoštevajo in se požurijo priti malo prej na sejo.

S sesterskim pozdravom

Odbor.

IZ SLOVENSKEH NASELBIN

(Nadaljevanje s. 2. strani)

“kluba Sv. Štefana” so se zavzeli in so hoteli pokazati, kaj znajo. In čast jim, vsa prireditve je tako krasno uspela, da kaj takega še nismo imeli v Chicagu. Prostrana dvorana je bila od 4. ure popoldne do 11. ure zvečer tako natlačeno polna, da so se ljudje komaj ugrabili drug drugemu. Naši fantje so dvorano okrasili s koruzo in z drevjem, da je vse izgledalo kakor v kakem skednju v jeseni. Mr. Lawrence Komučar, Mr. J. Prah, Mr. Sil. Hrastar, Mr. Anton Bogolin, Mr. Leo Baškovič, Mr. Ludovik Skala, Mr. John Koščak, ti so se posebno veliko trudili za okrasitev dvorane. Mr. A. Stritar je posodil svoj “Truck,” da so iz farm navozili potrebnih stvari. Pomagali so tudi Mr. A. Brodrič ml., Mr. J. Šimec, Mr. St. Kozjek in mnogi drugi.

Nastopili so tudi naši “Orli” in “Orlički” s prvim svojim javnim nastopom in vzbudili burno odobravanje in ploskanje od vseh. Niso sicer veliko točk proizvajali, vendar te, katere so, so dobro naredili. Orlom je načeloval Mr. Sil. Hrastar, “Orličem” pa Mr. Ant. Bogolin. Posebno “Orlički” so se kaj krepko sukali. Tako je prav! Fantje, vsi med “Orle.”

Mladeniški klub Sv. Štefana je nastopil skupno v raznih nošah. Mr. L. Skala je dobro oponašal Charley Chaplina in vzbudil obilo smeha. Mala farmarja, bratec in sestra Pičman sta pela na mizi in igrala na “harmoniko” in vzbudila obilo zanimanja. Mali Pičman je nabral za šolo \$278.00. Toda bilo je veliko “tatvine” na zabavi, da so imeli policaji polne roke dela, da so vodili k sodnji zlikovce, katere je sočnik potem obsodil na večje ali manjše denarne kazni v korist šole, kolikor je pač bila njih “tatvina” jabolka, hruška in grozdja. Včasih so pa kateraga tudi aretirali po nedolžnem. Tako je bil naš mlekar, Mr. Gril skoraj vedno v ječi, če prav ni nič drugega naredil, kakor to, da je mlekar. Da celo vsa dekleta so bila naenkrat aretirana in ko se je začel ples, so morali fantje v ječo po dekleta in jih odkupiti. Sodnik Hon. J. Petrovič pa vemo vsi, da ne pozna šale ko gre za našo šolo.

Da vladalo je tako veselo in živahno razpoloženje na tej zabavi, kakor se nikdar, vsem se je videlo na obrazu, da so bili veseli, čes. “na svojem” smo vendar “enkrat!” To je pa naša.

Pa ni bila samo mladina tako dobro razpoložena. Kar je bilo nekaj posebnega je bilo to, da so se tudi starejši farani kakor pomladili. Še Mrs. Shonta se ni mogla premagati, da bi se ne zavrtela pri svojih letih. Mr. Kobal je zaslužil “prvo nagrado.” Imel je toliko dela čeli večer z otroci, da je bil gotovo utrujen, ko je šel domov. Mr. J. Kosmač in Mrs. Kosmač, sta predstavljala naše krepke Gorenjce. Mr. Kosmač je imela pristno slovensko pečo, ali “abtoh” na glavi. Naše dobre žene, Mrs. Perko, Mrs. Terselič, Mrs. Kobal, Mrs. Shonta, Mrs. Augustin, Mrs. Pazdertz so preskrbele okusnih potic in dobre kave in sandvičev.

Vse je bilo tako izborna urejeno in vse je šlo tako v lepem redu, in vse je bilo tako zadovoljno, da se je imela samo eno željo: “Ko bo vse v šoli gotovo, še eno tako zabavo hočemo.” In to, kakor čujemo, tudi bo.

Naši Orli se pa sploh pripravljajo na redne mesečne zabave.

Tu smo pa tudi še le videli, kaj se pravi imeti lastno dvorano. Če smo že sedaj v pritličju tako vspehi, kaj še le bo, ko bomo dobili lepo in krasno dvorano v tretjem nadstropju. Zato farani, lotimo se krepko dela. Takoj spomladi se mora stavba nadaljevati in dodelati! Vsak dajmo po svoji moči in vsi dajmo, plačujemo mesečnino, dajmo vsi ustanoviti vsaj po \$50.00, kateri še nismo, pa bo šlo! Kar naprej! Chicaški Slovenci, pogum!

SLOVENKA ALI HRVATICA

ki želi sprejeti službo gospodinjice v hrvatskem župnišču, blizu Chicage naj se priglasijo na upravništvo tega lista.

Naš Martinček iz Barbertaina je zopet prilezel iz luknjice na dan (er se v “Prosveti” razkoračil, kakor kakšen velik. Mrs. Konda, ki tako famozno razlaga sv. pismo, je lahko ponosna na svojega učenčka. Kako vam Martinček učeno razpravlja o spovedi in nebesih. Ta nedolžna stvarca, po katere hrbtu so plesale metle, seveda ne potrebuje spovedi. Saj je že takrat opral svoje grehe v solzah pokore. Da pa ne ljubi svetlobe, to mu vsak rad verjame, saj je ob svojem času jasno pokazal, da otroci teme ne ljubijo svetlobe. Tema je bolj usmiljena, ki s svojim plaščem pokrije razne neljube stvari. Živijo, Martinček, odkritosrčnost je lepa čednost.

OGLASI V EDINOSTI SO NAJ-CENEJŠI IN RODIJO VELIKE VSPEHE!

SLOV. KAT.

PEVSKO

DRUŠTVO

“LIRA”

Slov. kat. pevsko društvo “Lira”, Cleveland, Ohio. — Predsednik: Anton Grdina, 1953 E. 62nd St. — Pevovodja in podpredsednik: Matej Holmar, 6211 Glass ave. — Tajnik: Ig. Zupančič, 6708 Edna avenue. — Blagajnik: Frank Matjasič, 6526 Schafer ave. — Kolektor Ant. Smolič, 6411 Varian ave.

Pevske vaje so v torek, četrtek in soboto ob pol 8 uri zvečer.

Seje vsak prvi torek v mesecu v stari soli sv. Vida.

J. KOSMACH.

1804 W. 22nd St., Chicago, Ill. Rojakom se priporočam pri nakupu raznih BARV, VARNIŠEV, ŽELEZJA, KLJUČAVNIC IN STEKLA. Prevzamam barvanje hiš zunaj in znotraj, pokladam stenski papir. Najboljše delo, nanižje cene. Rojaki obrnite se vselej na svojega rojaka!

POZOR IGRALCI HARMONIK

Izdelujem slovenske, nemške in kromatične harmonike, enako kakor si kdo želi. Popravljam vsakovrstne harmonike, delo garantiram, cene so zmerne. Pišite po naš cenik. Se priporočam rojakom širom Amerike za naročila. S spoštovanjem

ANTON MERVAR, 6921 St. Clair Av., Cleveland, O.

V VASO KORIST BO!

Ako se pri pošiljanju denarja v stari kraj ali kamorkoli poslužite Vašega lastnega delavskega podjetja

“BANČNEGA ODDELKA EDINOSTI”

KATERI POŠILJA DENAR V JUGOSLAVIJO IN ZASEDENO OZEMLJE, KAKOR TUDI V VSE DRUGE DRŽAVE V EVROPI, NAJHITREJE NAJBOLJ ZANESLJIVO IN PO NAJNIZJEM DNEVNEM KURZU.

V Jugoslaviji dostavlja vse naše pošiljke na najbližnje poštne urade prejemnikov brez vsakega odbitka.

“LJUDSKA POSOJILNICA V LJUBLJANI”

NAŠE POŠILJATVE dospejo na svoje mesto najhitreje in prejemniki nimajo nikakih sitnosti pri prejetju denarja.

DENAR dostavljamo v jugoslovanski valuti in v efektivnih ameriških dolarjih.

NAŠE NOVE ZVEZE z staro domovino naš omogočajo, da nudimo našim rojakom boljšo postrežbo pri pošiljanju denarja, kakor najs bo kjerkoli drugje.

OD SEDAJ naprej bomo pošiljatelj točno obveščali o prejemu, kakor hitro bomo dobili od Ljudske Posojilnice iz Ljubljane tozadevno obvestilo.

ZA CENE denarja glejte vedno v oglašju na prvi strani našega lista. Za vse podrobnosti in pojasnila se obrnite osebno ali pismeno na:

BANČNI ODDELEK EDINOSTI

1849 West 22nd Street,

Chicago, Ill.

Rojaki podpirajte svoje lastno delavsko podjetje!

KNJIGE!

SLEDEČE KNJIGE DOBITE DO 30. SEPTEMBRA PO POSEBNO ZNIŽANI CENI.

ANGLEŠČINA brez učitelja v slovenskem jeziku, A. M. Slomšek o sv. Cirilu in Metodu, Spolnup zapovedi 400 strani.

Vse tri knjige dobite za \$1.00

0**0**0

SVETO pismo, Sveta ura, Sprejemnica društva krščanskih mater.

Vse tri knjige s poštnino \$1.25

0**0**0

ŽIVLJENJE našega Gospoda Jezusa Kristusa, Nebeška krona, Prst božji, Sveta Germana,

Vse štiri knjige s poštnino \$1.25

0**0**0

DVE sliki, Rev. Meško, Franc Pirc, Friderik Baraga, Prilike patra Bonaventure.

Vse štiri knjige s poštnino \$1.25

0**0**0

PRIJATELJI poštenega berila požurite se in naročite te knjige. — Naročnino pošiljajte na:

AVE MARIA

1849 West 22nd Street,

CHICAGO, ILL.

ZASTAVE

bandera, regalije in zlate značke za slovenska društva izdeluje najbolje in najceneje

EMIL BACHMAN,

2107 So. Hamlin avenue, Chicago, Ill.

“111” CIGARETE

10¢ DOBRE!

LAKOMNIK.

Ksaver Meško.

Starec je naglo opazil Tratnika. In časi je šel do sedaj s stražniko-koma čisto mirno in mrtvo, kakor da se to vse skupaj prav nič ne tiče njega, je zdaj v hipu zabesnel in je začel ves togoten vpiti in groziti.

"Kadar se vrnem, ti zažgem še Trato, ti morilec! Če bi ti pa jaz ne mogel, ti jo zažge že kdo drug. Če ne drug, pa Bog. Pomni dobro, Tratar!"

Ničesar ni odgovoril močni, trdi gospodar Trate. Lice mu je posive-lo še bolj, oči so mu postale še mračnejše pod naježenimi obrvi. V hipu je polglasno zavzdihnil, skoraj zahropel, vse visoko mišičasto telo mu je vztrepetalo kakor pod ščemečim udarcem.

Počasi je sklonil glavo kakor pod silno težo . . .

IX.

Sredi avgusta, v nedeljo popoldne.

Navkreber iznad Trate je polagoma stopal Tratar, visok, še bolj koščen, nego je bil pred letom osorej. Nепrestano naporno delo, vedno računanje in tuhtanje, kako naj porabi to, kako naj obrne ono, da bi pri-neslo več dobička, ga je povsem izsušilo. Izsušile so ga pa tudi tajne skrbi, skrivni srčni nemir. Vest, ki je nekdanj komaj vedel, ali je ima kje kaj ali povsem nič, mu je po dogodkih na Črešnikovini nenadoma ožive-la. Oglašala se je česče, povsem nepovabljen in nezaželjen, ob povsem neprikladnih časih: "Šimen, ali veš, ali kaj misliš, kaj si storil?" In prav nič se ni dala preplašiti in pregnati z mogočnim in srditim: "Molči!"

Svete maše je plačeval Šimen za rajno Črešnico. A s tem ni umi-ril vesti, ni ubil govorce, ki je krožila med ljudmi in ga dolžila in toži-la: "On, samo on je kriv statrkine smrti. On je spravil Črešnika v ne-srečo, v blaznico, kjer danes ali jutri žalostno umrje. Ubogi, usmiljenja vredni starec!"

Svete maše je plačeval Šimen in se je zagovarjal in izgovarjal sam pred sabo in pred vestjo! "Pošteno sem kupil. Kaj mi more kdo?" Ce-lo pred ljudmi, za katerih mnenje in sodbo se je brugal nekdanj prekli-cano malo, se je zagovarjal, opravičeval in pral: "Le dobro sem hotel starcema. Da bi na stare dni živel brez skrbi. Kdo bi bil mislil, da bo prišlo tako?"

A ne, vest se ni dala varati, in ljudje se niso dali prepričati.

In čudno, na močeh nekdanj brezčutnega, železnega moža je grizel živ vesti, majala mu je na njegovih duševnih in telesnih silah, izpodje-dala mu vse veselje ljudska govornica, ki se ni marala usmiliti in ni ho-tela utihniti. In najsi je tudi ni vedno slišal, vedel je, da hodi med ljud-mi, od vasi do vasi, od hiše do hiše. Najsi je ni vedno slišal, videl jo je iz oči, iz smeha, čutil jo je iz molka ljudi, čutil jo iz tega, kako so se ga izogibali.

Zbudilo, zgenilo se mu je včas v srečo kakor bridko strašče spo-znanja: "Težka je sodba ljudi, kakšna bo šele sodba božja!"

A se je branil, da bi razmišljal o tem dolgo, da bi premislil vprašanje do dna . . .

Solnce je pripekalo z neba tistega popoldne kakor pripeka in že najmogočnejše razplamteli ogenj v pekovi peči.

A Tratar je komaj čutil zgoče puščice, tako je bil pogreznjen v

razmišljanje. Še zavedel se ni, kako mu polzijo in zdrkavajo potne kap-lje po čelu in po upalih licih, rumenih kakor sveže ustrojeno usnje.

"Vse to je moje!" se je hotel pobahati in se razveseliti, ko se je oziral z nemirnim pogledom naokoli in doli po hribu.

A čudo, ni se mu razlil čez lica in okoli tenkih stisnjenih usten tisti zmagoslavni izraz bahave mogočnosti in samoljubne zadovoljnosti, ki se mu je vedno razlil čez lica pred meseci, kadar se je razgledoval po svojem kraljestvu. Niti si ni govoril danes poln zmagoslavne sreče ka-kor pred meseci: "Očitno me spremljata sreča in blagoslov vsepovsod na mojih potih."

Res, tudi zdaj si je govoril v mislih: "Vse to je moje!" Govoril si je, da si razveseli ali vsaj omami nemirno srce, da prepodi iz duše tem-ne misli. A med lepe, sladko zveneče besede mu je venomer klical trd, neizprošno resen glas: "Pazi, Tratar! Si li že pozabil, kaj ti je zapre-til starec, ki si ga pahnil ti v pogubo, v noč blaznosti? Pa ni rekel: "Če ti ne zažgem jaz, ti gotovo kdo drug. In če ne drug, pa Bog. "Pazi, Tratar, nisi varen! Blazneži vidijo in vedo več, nego navadni ljudje."

Iz klanca se je ozrl na Črešnikovino, napol radoveden, napol vzne-mirjen. S čudnim čustvom, kakršno vleče morilca na kraj zločina, so mu silile oči doli po rebri, dasi rajši ne bi gledal tja.

Zazeblo ga je v srce. Glej, okrog in okrog pogorišča stoje jablane in hruške vse ožgane, mrtve — neme, mračne priče žalostnih dogo-dkov tiste žalostne majniške noči, vedni brezsrčni, kruti klicarji v nebo: "Maščuj! Maščuj nas!"

Posekati je dal le tista drevesa, ki so jim veje povsem odgorele, in je bilo deblo ranjeno tako hudo, da na ozdravljenje in življenje ni bilo več misliti in upati. Drugim je prizanesel: "Morda še ozeleno, morda še vzcveto." A kazno je, da mu niso hvaležna za to usmiljenje. Mrko sto-je ob pogorišču in kljubovalno, vedno polna očitanja.

A glej, ob začrnelih, grozečih deblih so že nakopičeni beli, prijazni skladi lesa. Za novo stavbo so določeni. Čakajo le delavcev. In tedaj zapolje spet novo življenje čez pogorišče, kar čez noč izbrise vse sledo-ve neprijazne preteklosti, zamaši za vedno vse vire neprijetnih, mračnih spominov.

In Tratar se je razveselil, namenoma in hote se razveselil lepe misli in božajočega, tolažečega upanja. Odločno je stresel glavo:

"Pokaj se vedno vznemirjam kakor bolehav otrok? Spet sezidam, pa bo vse v redu, pozabljeno vse, kar je bilo."

S silo je odtrgal pogled od pogorišča, naglo se je zagnal gori po klanecu.

Jabolk je šel kupovat v gorovje. Smrečnik mu je bil poslal glas: "Pridi, da se pogodiva. Po ceni dam."

"Dobro, pa se pogodiva že zdaj zanje," je tuhtal in računal. Smreč-nik potrebuje denar, zato je poslal glas in je ponudil. Cene so še nedoločene, zdaj dobim najceneje. Plačam takoj, to Smrečnika najbolj omami; mož je v zadregi."

Veseli se je kupičije, ker se je veselil dobička. Polagoma se je otre-sel temnih misli na Črešnikovino, na preteklost in na prihodnost. Po-vsem se je zaglobil v račune. Natanko je pretehtal, koliko bo ponudil in koliko sme v resnici dati, da bo dobiček znaten, naj že naredi iz ja-bolk mošt, ali jih proda jeseni doli v trg.

Vsega je spet premagalo in podjarmila stara strast, nenasitni po-hlep, kakor da mu niso nikdar prihajali, prihajali s silo, blagoslovljeni trenutki trpklega očitanja, tihega spoznanja, skrivnega kesanja . . .

A lisjak je naletel na lisjaka.

(Konec prihodnjic.)

Tolažljivo za soprogo.

Mož, ki je ravno prišel od zórav-nika je povedal svoji ženi, da mu je zdravnik odsvetoval v tovarni tako težko delo, kot ga opravlja, in reče: "Rekel mi je, če bom ostal na tem mestu, da bom umrl okrog 40. let." Žena: "Nič ne de, tedaj bom že še lahko dobila drugega!"

Nikdar zadovoljna.

Grocerist: "Kaj pa se je tista žen-ska jezila?"

Klerk: "Jezila se je, da je mogla preolgo čakati."

Grocerist: "Well, nekaterim lju-dem se ne da nikoli ustreči. Včeraj se je pa jezila, da sem ji dal presla-bo vago."

Nepremišljena obljuba.

Neki mladi fant je predlagal neki mladi devojki zaroko, katera je pa isto z velikim veseljem sprejela. Ko sta prišla s to važno zadevo skozi, se je podala devojka z njim v resni pogovor, mej drugim je tudi rekla:

"Sedaj, ko sva zaročena, morava začeti proučevati življenje. Moj dragi, ti mi moraš obljubiti, da ne boš nikdar storil kaknega koraka v finančnem oziru, da ne bi istega fi-nančno zmogel."

Fant se je pričel smejati. Devoj-ka ga vpraša:

"Zakaj se pa, dragi, smeješ temu mojemu vprašanju?"

"Zato, če ti to obljubim, tedaj bom mogel preklicati najino zaro-ko."

KO POŠILJATE SVOJ DENAR STARO DOMOVINO, POŠLJI-TE GA SKOZI BANČNI OD-DELEK EDINOSTI!

DR. J. V. ŽUPNIK

ZOBOZDRAVNIK

6131 St. Clair Avenue in Corner E. 62nd St., nad Slovensko Banko.

Uhod je na 62nd Street.

Cleveland, Ohio.

Izvršujem zobozdravniški poklic že nad 7. let v tej okolici. Moje delo je zanesljivo.

Naboljša CIGARETA.

Mi naznanjamo

da smo prejeli v svojo bogato zalogo najboljše različne izbire jesenskih in zimskih oblek z dvojnimi hlačami, ter tudi naj-boljšo površne jesenske in zim-ske suknje, ki se jih je kdaj nosilo v tem mestu.

SUKNJE ZA MOŽE IN FANTE, POVRŠNE SUK-NJE ZA MOŽE IN FANTE IN NAJBOLJŠE "GABAR-DINES" ZA FANTE IN MO-ŽE IN RAZNOVRSTNE O-BLEKE NA IZBERO Z DVOJNIMI HLAČAMI ZA MOŽE IN FANTE.

Prodajamo sedaj po posebni ceni: od \$25., \$30., \$35., \$40., in \$45.

MI VAS VABIMO, da pri-dete in si ogledate našo trgo-vino. Mi bomo vam rade volje razkazali našo trgovino in vse naše blago, ki ga prodajamo sedaj po teh posebno ugodnih cenah. Imamo obleke, suknje in vso opravo vsakovrstne ve-likosti.

Jelinek & Meyer

1800 to 1808 BLUE ISLAND AVE. Corner 18th Street Chicago, Ill.

GOSPODINJA

PREMIŠLJUJE TRIKRAT NA DAN.

Premišljuje: kaj bo pripravila za zajutrek, za kosilo in večerjo. Najbolj jo pa teži to, kie si bo kupila potrebne stvari za jedila. Odgovor na to je ta: V vaši sredini je "Slovenska mesnica!"

MATH. KREMESEC

SLOVENSKI MESAR

1912 West 22nd Street

Phone: Canal 6319.

Chicago, Ill.

Pri njemu se dobi vedno najboljše vsak dan sveže meso, suho po domačem načinu prekajeno meso in prave domače "Kranjske klobase", doma narejene po slov. receptu. Gospodinje zapomnite si to!

Pripravite se za neodvisnost!

Začnite se sedaj pripravljati na denarno neodvisnost s tem, da začnete vlagati v hranilni oddelek v Kaspar State Bank.

Čim prej začnete, prej se vam bodo pokazale lepe pri-ložnosti in uspeh. Ko boste imeli denar na banki, boste ču-tili v sebi moč za napredek in postali boste samozavedni.

Konservativna in varna banka. Ima vse bančne zmož-nosti. Bančna moč nad dvanaest milijonov dolarjev.

KASPAR STATE BANK

BLUE ISLAND AVE. CORNER 19th STREET

POŠILJAMO DENAR V JUGOSLAVIJO po najniž-ji kurzni ceni.

PRODAJEMO ŠIFKARTE za potovanje v staro do-movino in nazaj na vse linije.

Varna banka, kamor va-lagate svoj denar